

Placówka "Estezet"
L.dz. 178/45
New York, 5.III.45
Tendencje antyamerykańskie
propagandy sowieckiej.
Zr. ag.120.

kw. 19/3945

178

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N.W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

Przedstawiam w załączeniu meldunek ag. 120
wykazujący tendencje antyamerykańskie propagandy
sowieckiej na terenie Argentyny.

Kierownik Placówki

Maracz
MARACZ

zał.2.

356

Antyamerykańskie tendencje propagandy sowieckiej.

Informator mój, Konstanty Norkus powiedział mi, że w ostatnich czasach widuje się dość często z wydawcą komunizującego i subsydiowanego przez Poselstwo ZSSR w Montevideo pisma "Ruskij w Argentynie" STAPRANEM, który najwidoczniej pragnie pozyskać informatora. Ostatnio Stapran tłumaczył długo i obszernie Norkusowi, że Litwini popełniają gruby błąd, stawiając na Amerykę, "co mocno drażni Sowiety, a w praktyce nie przyniesie Litwie żadnej korzyści". Zdaniem Staprana USA nie ma ani siły, ani możliwości przeciwstawić się polityce rosyjskiej, a wysuwa kwestje bałtyckie i polskie jedynie, jako "towar przetargowy" i częściowo ze względu na własną opinię publiczną. Ten ostatni argument nie ma również znaczenia, gdyż opinia jest zmienna, a nastroje pacyfistyczne w Ameryce zagrają w odpowiednim momencie i przeszkodzą wplątaniu się USA w konflikt z Rosją.

STAPRAN twierdził, że Rosja wyczekaże jeszcze cierpliwie wyniku mającej się odbyć niedługo Konferencji Trzech, ale w wyniku, gdyby dezyderaty jej nie zostały zatwierdzone, "rozpocznie pokazywać Amerykanom zęby". W Ameryce Łacińskiej Rosja jest przygotowana do rozpoczęcia antyamerykańskiej agitacji, zarówno politycznej jak i gospodarczej i w odpowiednim momencie puści maszynę w ruch. W tych warunkach doradzał Norkusowi rozluźnienie węzłów z prasą litewską w USA.

Informator miał powiedzieć, że jest zależny od materiałów nadsyłanych z USA i zblagował, że dostaje stamtąd pewne subsydia na prowadzenie swego pisma, na co Stapran miał odpowiedzieć, że fundusze mogą się znaleźć również w Montevideo.

Z rozmowy tej Norkus wyprowadza wniosek, że mimo bardzo wielkiej rezerwy, w której trwa obecnie placówka sowiecka, przygotowuje się na wypadek niedojścia do porozumienia Stalina z Rooseveltem bardzo silna akcja antyamerykańska na tutejszym kontynencie przeciw USA.

/-/ Brunon.

Za zgodność:

